

УДК 349.4

У збірнику представлено матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Еволюція правового регулювання аграрних, земельних та екологічних відносин», присвяченої 90-річчю професора Н. І. Титової, проведеної 18 листопада 2016 року у Львівському національному університеті імені Івана Франка. Також розміщено вибрані праці д.ю.н., професора Н. І. Титової, які впорядковані Я.З. Гаєцькою-Колотило.

Матеріали опубліковано в авторській редакції.

Редакційна колегія:

- проф.Пилипенко П.Д.;
- к.ю.н. Барабаш Н.П.;
- доц. Ващишин М.Я.;
- доц. Гаєцька-Колотило Я.З.

Актуальні проблеми соціального права. Еволюція правового регулювання аграрних, земельних та екологічних відносин. Матеріали міжнар. наук.-практ. конференції (м. Львів, 18 листопада 2016 р.). за заг. ред. П. Д. Пилипенка – Львів, 2016. – с. 314

УДК 349.4

© Колектив авторів, 2016
© Львівський національний університет імені Івана Франка; 2016
© Львівський державний університет внутрішніх справ МВС України; 2016
© Український центр соціально-правових досліджень, 2016

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЩОДО АГРАРНОГО ЗАКОНОДАВСТВА НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ ЙОГО РОЗВИТКУ

Панченко Вікторія Валеріївна

*кандидат юридичних наук, асистент
кафедри земельного та аграрного права*

*Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
м. Харків, Україна*

Розвиток та підвищення конкурентоспроможності аграрного сектору економіки України можливо завдяки ефективному сільськогосподарському товаровиробництву. Для цього є потреба не лише в оновленні та удосконаленні основних засобів технічно-технологічного забезпечення виробництва, впровадженні наукових розробок, а також в належному правовому регулюванні суспільних відносин в сфері сільського господарства. Так, удосконалення аграрного законодавства за умов формування правової держави та його відповідність сучасності в аграрному секторі економіки є важливими та актуальними як в теоретичному розумінні, так і в практичному застосуванні.

Аграрне законодавство складають закони та підзаконні нормативно-правові акти, норми яких спрямовані на організацію та управління щодо здійснення виробничо-господарської діяльності основних, додаткових та допоміжних галузей (тваринництва, рослинництва, їх складових (насінництва, селекції сільськогосподарських культур, племінної справи, бджільництва, рибальства тощо) сільськогосподарськими товаровиробниками при забезпеченні раціонального використання земель сільськогосподарського призначення, на регулювання та охорону праці, дотримання вимог техніки безпеки та виробничої санітарії в процесі аграрного виробництва, а також соціальний розвиток села.

За сучасних умов формування правової держави є потреба належного правового регулювання суспільних відносин за допомогою не тільки норм чинного законодавства, положень спеціальних законів щодо сільськогосподарських підприємств, а й внутрішньогосподарських локальних нормативно-правових актів, що приймаються безпосередньо в конкретних сільськогосподарських підприємствах і є складовою системи аграрного законодавства України. Їм притаманні основні риси цього галузевого законодавства у частині встановлення основних принципів та правил щодо врегулювання аграрних відносин, спеціальних нормативно-правових актів щодо функціонування сільськогосподарських підприємств.

Важливість заходів щодо забезпечення ефективного розвитку аграрного сектору економіки України, посилення конкурентної боротьби на ринку сільськогосподарської продукції та інтеграції України у міжнародний економічний простір, стимулює аграрне законодавство постійно розвиватися. Так, кожного року приймається низка нормативно-правових актів, спрямованих на регулювання аграрних відносин з урахуванням вимог законодавства ЄС та права СОТ.

Сучасне аграрне законодавство характеризується такими ознаками: а) відсутністю єдиного спеціалізованого нормативно-правового акту кодифікованого характеру; б) наявністю неефективних (застарілих) правових норм, що супроводжується неналежним врегулюванням аграрних відносин; в) зростанням ролі законів в регулюванні аграрних відносин; г) значимістю внутрішньогосподарських локальних нормативно-правових актів сільськогосподарських підприємств; д) збереженням рекомендаційної нормотворчості; е) використанням правових норм

інших галузей, якими регулюються аграрні відносини; ж) зростанням ролі міжнародних нормативно-правових актів та подальшою потребою гармонізації аграрного законодавства до вимог законодавства ЄС та права СОТ.

Незважаючи на сприятливі для розвитку сільського господарства природно-кліматичні умови, спроможність України займати вагоме місце на міжнародному продовольчому ринку, питання захисту вітчизняного сільськогосподарського товаровиробника, забезпечення конкурентоспроможності його продукції як на вітчизняному, так і світовому ринках, можливо лише при належному правовому регулюванні аграрних відносин.

Отже, ефективне використання, розвиток, удосконалення науково-технічного потенціалу країни з метою не тільки поліпшення структури і якості сільськогосподарського виробництва, а й вирішення соціальних проблем на селі може запроваджуватися тільки при наявності належної системи аграрного законодавства, зумовленою особливостями та специфікою сільськогосподарського виробництва, що є важливим об'єктивним фактором для правового регулювання аграрних відносин.